

nominał	2 zł
metal	stop CuAl5Zn5Sn1
stempel	zwykły
średnica	27,00 mm
masa	8,15 g
wielkość emisji	400 tys. szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 19-98, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Wizerunek głowy Adama Mickiewicza, wokół wizerunku napis: ADAM MICKIEWICZ 1798-1855 200 LECIE URODZIN.

Monety kolekcjonerskie

W dniu 2 grudnia 1998 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety kolekcjonerskie, upamiętniające 200-lecie urodzin Adama Mickiewicza, o nominałach:

- 200 zł - wykonane stemplem lustrzanym w złocie, w cenie sprzedaży 940,- zł;
- 2 zł - wykonane stemplem zwykłym w stopie CuAl5Zn5Sn1, tzw. Golden Nordic, wprowadzane do obiegu po nominałach, tj. po 2 zł.

Adam Mickiewicz - najwybitniejszy poeta polskiego romantyzmu - urodził się 24 grudnia 1798 r. najprawdopodobniej w Zaosiu koło Nowogródka. Był drugim spośród pięciu synów Mikołaja i Barbary z Majewskich Mickiewiczów. Wychowywał się w trudnych warunkach, gdyż dochody z praktyki prawniczej ojca nie były wysokie, a jego śmierć (w 1812 r.) niemal pozbawiła rodzinę środków do życia. Po ukończeniu prowadzonej przez dominikanów szkoły w Nowogródku (1815) Mickiewicz rozpoczął studia na Uniwersytecie Wileńskim. Utrzymywał się ze stypendium, zobowiązującego do podjęcia później pracy nauczycielskiej. Jako student współor-

ganizował tajne Towarzystwo Filomatów (1817), a później Zgromadzenie Filaretów (1820). Organizacje te, koncentrując swoje programy wokół hasła: „Ojczyzna - nauka - cnota”, ideowo tkwiły jeszcze w kręgu wartości Oświecenia. W środowisku filomackim powstawały pierwsze utwory Mickiewicza (m.in. *Już się z pogodnych niebios...*, *Oda do młodości*, *Pieśń Filaretów*). W związku ze zobowiązaniami stypendialnymi Mickiewicz musiał w 1819 r. opuścić Wilno, by podjąć pracę w prowincjonalnym wówczas Kownie. Złe znosił oddalenie od przyjaciół i konieczność wypełniania obowiązków pedagogicznych. Tym dotkliwiej przeżył śmierć matki (1820), a następnie rozterki związane z miłością do Maryli Wereszczakówny, która w 1821 r. wyszła za mąż za hrabiego Wawrzyńca Puttkamera. Uczuciowy zawód zaowocował stworzeniem literackiego wzorca niespełnionej miłości i przemianieniem Maryli w bohaterkę romantycznej legendy. W tym czasie powstawały utwory, które złożyły się na pierwszy tom *Poezji Adama Mickiewicza*, wydany w Wilnie w 1822 r. Tom ten, którego zasadniczą część stanowiły *Ballady i romanse*, wyznaczył tak wyrazistą

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Państwowej SA w Warszawie.

Projektant monet: Ewa Tyc-Karpińska

Skład i druk: Drukarnia NBP

cezurę w literaturze, że jego wydanie powszechnie uznaje się za początek polskiego romantyzmu. Fascynacja kulturą ludową stanowiła też istotę drugiego tomu *Poezji* Adama Mickiewicza, zawierającego II i IV część *Dziadów* oraz *Grażynę*, wydanego w 1823 r. W obu tomach jawił się Mickiewicz jako piewca tragicznej miłości.

Ucieczka w świat uczuć nie uchroniła jednak poety przed zetknięciem się z rzeczywistością polityczną. W listopadzie 1823 r. Mickiewicz został aresztowany za przynależność do organizacji młodzieżowych w Wilnie, a latem 1824 r. skazany na przymusowe osiedlenie w Rosji. W listopadzie tego roku wyjechał do Petersburga, rozpoczynając tułaczkę, z której do Wilna nigdy już nie powrócił.

Pobyt w Rosji (1824-1829) wykrystalizował poetycką osobowość Mickiewicza. W Wilnie był on zaledwie debiutującym nauczycielem. Salony Petersburga, Odessy i Moskwy przyjęły go jako wybitnego romantyka. Natchniony improwizator wzbudzał podziw intelektualnych elit Rosji. Poeta znalazł się w otoczeniu literatów tej miary co Aleksander Puszkina, którzy utwierdzali go w słuszności obranej drogi. Jednocześnie narastała wokół niego aura niezwyklej osobowości, dręczonej wspomnieniami niespełnionego uczucia i tęsknotą do ojczyzny. Aurę tę potęgowały opublikowane w Rosji utwory. W 1826 r. ukazały się w Moskwie *Sonety*. Tłumaczone natychmiast na język rosyjski, zachwycały pomysłami twórczymi, które wyprzedzały rozwój literatury. W wykorzystaniu obrazów przyrody do przedstawiania uczuć zbliżały się bowiem do znacznie późniejszych dokonań symbolistów i impresjonistów. Wydany w 1828 r. w Petersburgu *Konrad Wallenrod* wracał po doświadczeniu powstania dekabrystów, w które uwikłani byli rosyjscy przyjaciele Mickiewicza, do etycznych dylematów walki konspiracyjnej.

W maju 1829 r. udało się Mickiewiczowi uzyskać zgodę na opuszczenie Rosji. Wypływając statkiem z Petersburga, rozpoczął podróż po Europie. Przez Niemcy, Czechy, Szwajcarię dotarł do Włoch, gdzie w Rzymie w grudniu 1830 r. dobiegła go wiadomość o wybuchu powstania listopadowego. Okazało się wówczas, że utwory Adama Mickiewicza miały istotny wpływ na kształtowanie się patriotycznych nastrojów. Ze względu na próby organizowania pomocy politycznej Mickiewicz dotarł przez Paryż do Wielkopolski dopiero latem 1831 r., kiedy powstanie już dogasało, a przekroczenie granicy było prawie niemożliwe. W powstaniu nie mógł więc wziąć udziału. Pod wrażeniem relacji uczestników walk powstały jednak powstańcze wiersze: *Reduta Ordona*, *Śmierć pułkownika* i *Nocleg*.

Boleśnie przeżywając fakt, że nie wziął udziału w powstaniu, poeta konsekwentnie zaczął podporządkowywać życie literaturze. Jego utwory: *Dziadów* część III, *Księgi narodu polskiego* i *Księgi pielgrzymstwa polskiego*, opublikowane w 1832 r. w Paryżu, poprzez mesjaniczną interpretację przemieniały militarną porażkę w moralne zwycięstwo. Wydany w 1834 r. *Pan Tadeusz* przynosił wyidealizowaną wizję przeszłości „narodu wybranego”, pozwalając tęskniącym emigrantom zanurzyć się we wspomnieniach utraconego „kraju lat dziecinnych”.

Po wydaniu *Pana Tadeusza* Mickiewicz porzucił pisanie na rzecz działań politycznych. Nie zawsze pozwalało to na zabezpieczenie

materialne rodziny, którą założył, zeniąc się w 1834 r. z Celiną Szymanowską. Szanse stabilizacji odrzucał bowiem na rzecz obowiązku narodowego. Korzystną pracę wykładowcy literatury klasycznej w Lozannie (1839), w czasie której powstał cykl nowatorskich w formie *Liryków lozańskich*, porzucił bez wahania, by objąć katedrę literatur słowiańskich w paryskim Collège de France (1840-44), gdyż ta dawała szansę propagowania sprawy polskiej. Przekonanie o mistycznym podłożu twórczości związało Mickiewicza w 1841 r. z mistykiem Andrzejem Towiańskim. Propagowanie towianizmu w Collège de France spowodowało usunięcie poety z katedry. Od tej pory utrzymywał się ze skromnej posady bibliotekarza w paryskiej Bibliotece Arsenалу. Do końca życia pozostał jednak aktywny. W roku 1833 był redaktorem „Pielgrzyma Polskiego”. W 1848 r. zakładał we Włoszech legion polski, dla którego napisał demokratyczny *Skład zasad*. W 1849 r. organizował i redagował w Paryżu „Trybunę Ludów” - międzynarodowe pismo emigracji.

Zmarł 26 listopada 1855 r. w Konstantynopolu podczas pełnienia kolejnej misji narodowej - współorganizowania w Turcji oddziałów do walki z Rosją. Został pochowany najpierw na cmentarzu w Montmorency pod Paryżem, a następnie w 1890 r. w katedrze wawelskiej. Na wieść o śmierci Adama Mickiewicza nieco młodszy poeta romantyczny - Zygmunt Krasiński - napisał znamienne zdanie: „...my z Niego wszyscy”.

Uroczystości związane z dwustuleciem urodzin Adama Mickiewicza znalazły się w kalendarzu rocznicowym wielu krajowych i międzynarodowych organizacji (m.in. UNESCO).

Wszystkie monety kolekcjonerskie są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

nominał	200 zł
metal	900/1000 Au
stempel	lustrzany
średnica	27,00 mm
masa	15,50 g
wielkość emisji	1,5 tys. szt.

Awers: U góry półkolem napis: 200 ZŁ, obok oznaczenie roku emisji: 1998. Poniżej w czterech liniach napis: ... *Patrz! / jak te myśli dobywam sam z siebie, / Wcielam w słowa, one lecą*/ADAM MICKIEWICZ. Poniżej z prawej strony wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z lewej strony godła w dwóch liniach ukośny napis: RZECZPOSPOLITA/POLSKA. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Wizerunek głowy Adama Mickiewicza. Z lewej strony wizerunku półkolem napis: ADAM MICKIEWICZ, z prawej strony półkolem napis: 1798 1855.